

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiminister
Justiits- ja digiministeerium
info@justdigi.ee
marilin.reintamm@justdigi.ee

Teie 15.01.2026 nr 8-1/343-1
Meie 27.01.2026 nr 1-8/26/13-2

Eesti Advokatuuri seisukohad KS ja jt seaduste muutmise eelnõule (kohtukorralduse muudatused)

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta

Täname, et olete advokatuurile andnud võimaluse avaldada arvamust kohtukorralduse muudatusi käsitleva eelnõu uue versiooni osas.

Tunnustame, et loobutud on samaliigiliste kohtute ühendamisest, mille probleemsidele advokatuur juhtis tähelepanu oma eelmises arvamuses (03.12.2025 nr 1-8/25/40-4).

Eelnõuga kavandatud kohtuhalduse üleminek Justiits- ja Digiministeeriumilt kohtutele on põhimõtteline muudatus ning oleme seisukohal, et haldusfunktsioonide üleandmisel peab riik tagama kohtutele ka vastavad rahalised vahendid ja vajaliku tugistruktuuri, et uus süsteem oleks jätkusuutlik. Lisaks tekitab küsimusi kavandatava ajakava realistlikkus, kuna üleminek uuele mudelile juba 2027. aastal peab saama piisavalt ette valmistatud, vältimaks võimalikke tõrkeid õigusemõistmise sujuvas toimimises.

Kohtumenetluse kestuse osas märgime, et kuigi eelnõu näeb ette indikatiivse 9-kuulise tähtaja, jääb säte deklaratiivseks, kui selle eesmärgi täitmiseks ei võeta tarvitusele täiendavaid meetmeid, sh menetlusseadustike revisjon menetluste lihtsustamiseks; uute IT tööriistade, sh tehisintellekti kasutuselevõtt; kohtuväliste vaidluste lahendamise mehhanismide soodustamine; vabade kohtunikukohtade täitmine, piisava arvu kohtujuristide ja tugipersonali värbamine jm.

Advokatuur peab vajalikuks muudatusi, mille eesmärk on toetada kohtunikku tema erialateadmiste ja oskuste täiendamisel ning kohtunikuameti ajakohastamist ja selle atraktiivsemaks muutmist, s.t muudatused, millega nähakse ette kohtunikule tagasiside andmise korraldus, lihtsustatakse kohtuniku osalise töökoormusega töötamise taotlemist, täpsustatakse kohtuniku ametipiiranguid ja väljaspool kohtunikuametit töötamise tingimusi, pikendatakse kohtuniku distsiplinaarvastutuse kehtivust ja täpsustatakse kohtunikukandidaadi julgeolekukontrolli. Nendes küsimustes tehtavate muudatustega võiks liikuda edasi isegi juhul, kui põhimõttelisemad muudatused nõuavad pikemat ettevalmistusaega.

Seoses kohtute seaduse § 37 lg 1¹ muutmisega teeme täiendavalt ettepaneku ette näha võimalus kohtunike töökoormuse vähendamiseks ka juhtudel, mil kohtunik täidab seaduses sätestatud ülesandeid mõnes teises organis, eelkõige peame silmas kohtute seaduse § 38 lg 3 p-s 8 toodud loetelu. Advokatuuri aukohtu ja kutsesobivuskomisjoni töö näitel saame kinnitada, et taoliste lisaülesannete täitmine ei ole väike koormus, vaid nõuab järjepidevat ja sisulist panustamist.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Imbi Jürgen
Esimees

Merit Aavekukk-Tamm 6979 253
merit.aavekukk-tamm@advokatuur.ee